

Utlåtande om området Knäm 2:14

Uppdraget har utgjorts av översiktlig naturvärdesbedömning av området ”del av Knäm 2:14” och av ett dike/bäck (ev biotopskydd) som mynnar i Natura 2000-området Tanumskusten. Inventeringen genomfördes den 3 november 2014 och också inriktades på eftersök av ”särskilt skyddsvärda arter” d v s arter i artskyddsförordningen (Naturvårdsverket 2009) och rödlistade arter (Gärdenfors 2010).

Inventeringen utgör ett underlag för arbetet med detaljplan för del av Knäm 2:14. Markområdet har tidigare använts som byggarbetsplats av PEAB under bygget av motorvägen, vilket innebär att ingrepp har redan gjorts i större delen av området. Exploatören vill bygga ut verksamheter för trafiksäkerhet inom området och en ny tillfart kommer troligen att behöva anläggas över diket.

Arbetet har utförts på uppdrag av Lena Hansson, Rådhuset Arkitekter.

Naturvårdsutlåtande

Området utgörs huvudsakligen av en stor uppgrusad yta strax intill motorvägsavfarten i Knäm, Taunum kommun. Öster om området ligger stora hällmarksområden och vid intill infarten till området från söder ligger en bergskulle med blandskog med tall, gran, ek m m. Invid denna finns ett litet bestånd med barrblandskog som bedöms ha lägre värden (se karta och figur 2). Höjdområdena bedöms ha vissa naturvärden (klass IV) men de ingår inte i den yta som kommer att bebyggas. Dessa har emellertid ritats in på bifogad karta (röd streckad avgränsning). I väster ligger motorvägen E6.

Inga särskilt skyddsvärda arter påträffades i området under inventeringen. Det finns heller inga sådana arter rapporterade till artportalen (www.artportalen.se).

Stora delar av det aktuella området utgörs av uppgrusade marker med trivial flora och bedöms ha låga naturvärden (figur 1). Mycket vanliga arter som rödven, krypven, gullris, ärenpris m fl förekommer. På öppna grusytor dominerar krypnarv. Ibland kan det på sådana här ytor förekomma sällsynta arter som spridits in från omgivningarna, eller helt enkelt kommit med in med frön som följt med fordon. Denna typ av arter eftersöktes, men utan resultat.

I den södra delen, i en yngre barrskogsdunge (se karta och figur 3), fanns vid fältbesöket (extremt regnigt) ett par mindre vattensamlingar. Dessa kan möjligen utgöra tillfälliga livsmiljöer för eventuella förbipasserande groddjur men bedöms p g a ringa storlek och uttorkningsrisk ha lägre naturvärden.

I den södra delen av området finns ett öppet dike är kulverterat under motorvägen och under på- och avfarter. Diket (se kartan och figur 4) bedöms inte vara något ”biotopskydd” enligt miljöbalken, framförallt eftersom det rör sig om ett tämligen nygrävt dike i skogsmark och inte i jordbruksmark. Småvatten och våtmark definieras som ”småvatten eller våtmarker med en areal av högst ett hektar i jordbruksmark som ständigt eller under en stor del av året håller ytvatten eller en fuktig markyta såsom kärr, gölar, vätar, översilningsmarker, kallkällor, mangelgravar, öppna diken, dammar och högst två meter breda naturliga bäckfäror” (Förordning 1998:1252 om områdesskydd enligt miljöbalken m.m).

Dikets flödesnivåer var under fältbesöket höga p g a av ihärdigt regnande. Diket mynnar så småningom i Naturreservatet Tannamskilen som i sin tur ligger inom Natura 2000-området Tanumskusten. I bevarandeplanen för Tanumskusten (länsstyrelsen 2005) anges ett stort antal för Natura-området negativa faktorer, av vilka en möjligen kan vara aktuell i det här fallet. Det gäller ”utsläpp av olja och kemikalier”. Det kan handla om att oljor m m i dagvatten från hårdgjorda ytor kan följa med avrinnande vatten ända ner till Tannamskilen. Planen bedöms inte påverka statusen inom Tanumskilens vattenområde då åtgärder för dagvattenhantering kommer att vidtas. Dagvattenhanteringen i området kommer att behandlas i planens samrådsskede (Rådhuset Arkitekter 2013).

Diket bedöms i övrigt inte ha några naturvärden, och det är sannolikt att det har mycket låga vat-

tenflöden under sommarperioden vilket i stort sett utesluter fiskbestånd.

Kraftig slamning kan emellertid uppstå i samband med olika typer av grävningsarbeten. Sådan slamning riskerar att påverka nedströms liggande, eventuella lek- och uppväxtområden för havsöring. Slamning bör alltså förebyggas så långt möjligt. Framför allt handlar det om perioden innan öringäggen kläcks och under den första gulesäckstiden d v s från november till och med maj månad.

Figur 1 – dominerande grusytor.

Figur 2 – barrblandskogsdunge – södra delen.

Figur 3 – ung granskog i söder.

Figur 4 – bäck/dike under högflöde.

Referenser

- Gärdenfors, U. (red.) 2010. *Rödlistade arter i Sverige 2010*. Artdatabanken, Uppsala.
- Länsstyrelsen i Västra Götaland 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-område. SE0520150 Tanumskusten*. Länsstyrelsen i Västra Götaland.
- Naturvårdsverket 2009. *Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser*. Naturvårdsverket, Stockholm.
- Rådhuset Arkitekter AB 2013. *Program till detaljplan för bilserviceanläggning vid Knämmotet*. Del av Knäm 2:14, Tanums kommun, Västra Götalands län. Dn: 2013.0758-314 Mbn. Samrådshandling.

